

V obci Rendva (*Radava*) bývalo asi 80 slovenských rodín, ktoré sa tam pristáhovali z rôznych krajov Slovenska a kúpili si tam majetok. Maďarské okupačné vojsko nechalo nás na pokoji až do 28. 11. t. r. V ten deň dostavili sa ku mne maďarskí četníci a vyzvali ma, aby som i so svojou manželkou hneď šiel s nimi. Nedovolili mi ani sa preobliecť alebo niečo si vziať so sebou. Odviedli ma do školy, kde už bolo asi 50 Slovákov, a tam nás zavreli. V škole nás držali dva dni bez jedla a bez vody. Telesne nám neublížili. Na tretí deň nám doručili rozhodnutie okresného vojenského veliteľstva, ktorým som bol aj s manželkou vypovedaný z územia Maďarska s tým odôvodnením, že som sa stal nehodný tamojšieho pobytu. V tomto rozhodnutí je síce uvedené, že nábytok si môžeme vziať so sebou, ale zo školy nás už domov nepustili. Naložili nás na nákladné auto a odviezli na slovenské hranice pri Kozmálovciach. S nami bol vyvezený Vincent K., ktorý pochádza z okolia Trenčína (obec neviem udať), a Štefan V., pochádzajúci z Nitry.

Vyhlasujem, že táto moja výpoveď sa zakladá na pravde a som ju ochotný i prisahou potvrdiť.

Prečítané, schválené a podpísané.

D. a h.

nečitateľný podpis, v. r.
vedúci notár

Fero L., v. r.
stránka

SNA, KÚ, kr. 256, f. 71527/38 prez., č. 6045/38.

137

7. december 1938, Topoľčany.

Zápisnica napísaná na žandárskej stanici s Abrahámom F., predtým zdržujúcim sa v Dunajskej Stredy, ktorý vypovedal, že keď maďarské orgány zistili jeho domovskú príslušnosť mimo okupovaného územia, hneď ho vyhostili na Slovensko.

Zápisnica

Abrahám F. udal:

Do 20. 10. 1938 som býval v Topoľčanoch u rodičov. Tohto dňa som odišiel do Dunajskej Stredy, kde som navštevoval školu Talmudu. Ubytovanie mi platili moji rodičia a stravu som dostával zdarma od tamojšej náboženskej obce.

Po príchode maďarského vojska do Dunajskej Stredy sme sa riadne učili. Dňa 23. 11. 1938 prišli do školy maďarskí žandári, ktorí sa nás pypytovali, kde je kto príslušný. Keď zistili, že som príslušný na Slovensko, nariadili mi, aby som sa na druhý deň ráno dostavil na vojenské veliteľstvo. Tam ma hneď zadržali. Keď nás bolo asi 180 osôb, potom naložili nás do nákladného železničného vozňa a v sprievode žandárov odviezli do Uzoru (*Kvetoslavov*) a odtiaľ sme išli 7 kilometrov peši na demarkačnú čiaru. Na hranici sme boli ubytovaní pod stanom, kde sme čakali až do 4. 12. 1938. Dňa 4. 12. 1938 z Bratislavy prišla nejaká komisia,

ktorá toho prevzala na Slovensko, kto mal nejaké doklady o tom, že je príslušný na Slovensko. Táto komisia celkovo nás prevzala asi 50 osôb. Ostatní ešte tam ostali. K týmto postupne pribudlo ďalších asi 250 osôb. Stravou sme boli zásobovaní čiastočne z Bratislavy a čiastočne z Dunajskej Stredy.

Žiadne násilnosti na mne neboli páchané.
Skončené a podpísané.

strážmajster Čongrády, v. r.

Abrahám F., v. r.

SNA, KÚ, kr. 256, f. 71527/38 prez., bez č.

138

7. december 1938, Hrnčiarška Ves.

Hlásenie žandárskej stanice Okresnému žandárskemu veliteľstvu v Hnúšti o Anne Z., manželke hlavného žandárskeho strážmajstra v. v., o roľníkovi Jaroslavovi P., o Jozefovi L., roľníkovi – legionárovi, ktorí vypovedali o svojom vyhostení a o hodnote zanechaného majetku na okupovanom území.

Výsluchom vyhnaných osôb nebolo zistené, že by ich maďarská okupačná armáda týrala alebo sa na nich dopustila iných násilností.

I keď vypovedané osoby vedia niečo určité o výčinoch jednotiek maďarskej okupačnej armády, obávajú sa to zápisnične udať, lebo po usporiadaní pomerov na odstúpenom území chcú sa tam vrátiť, aby aspoň svoje nehnuteľnosti mohli odpredať alebo si inak usporiadať svoje majetkové pomery.

Manželia Z. boli spolumahajiteľmi kúpeľov v Hodejove a ich zanechaný majetok v Maďarsku sa odhaduje na 1 200 000 Kč. Anna Z. okrem šatstva, ktoré mala na sebe a ich dve deti, nebolo jej dovolené nič iné so sebou vziať.

Jaroslavovi P., ktorý musel v Ožďanoch opustiť svoj majetok v cene 181 000 Kč, bolo dovolené vziať so sebou dobytok, hydinu, obilie, nábytok a najnutnejší krm pre dobytok.

Jozef L. sa presťahoval z Bozity (*Buzitka*) do Pondelka (*Hrnčiarška Ves*) ešte pred okupáciou a zanechal tam iba nehnuteľnosti a tohoročnú úrodu tabaku. Jeho majetok na Bozite sa odhaduje vyše 100 000 Kč. Jozef L. vyčkal príchod maďarského okupačného vojska, ktoré ho vyhlo.

Veliteľ stanice

Nečitateľný podpis, v. r.

vrchný strážmajster

SNA, KÚ, kr. 256, f. 71527/38 prez., č. 583-1/38.